

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmansdorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatæ Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Hic est discipulus, quem diligebat Jesus. Thema:
Deus his est additor; qui sunt virtuosiores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](#)

IN FESTO S. JOANNIS
EVANGELISTÆ.

CONCIO SECUNDA.

Hic est Discipulus, quem diligebat J E S U S. cap. 21. Textus.
 DEUS erga hos, gratiis, & donis est munifi- Thema.
 centior, qui in virtutibus sunt perfectiores.

DE S. Joanne Evangelista inquit S. Petrus Damianus, Exordium.
 serm. 2. de S. Joanne Evang. Privilegio amoris præcipui,
 cæteris altius à Domino meruit honorari. Altitudinem
 honorum describit Doctor eximus S. Thomas à Vill'a
 Nova: *Omnium dignitatum titulos, omnes gratias & honores,*
quos per alios domus suæ famulos, & officiales sparsim divisiſt, in
hoc uno plenius accumulavit, & acervavit. Hic Apostolus, Propheta,
Evangelista, Martyr, Confessor, Virgo, Doctor, Cognatus, Ami-
cus. Et si quid aliud in Ecclesia dignitatis & gratiae est, totum per-
fectissime possidet. Quæris fors causam, cur præ cœteris, Apo-
stolus Joannes honoratus, & gratiis cumulatus sit? Respondet
 Damianus serm. 21. *Quid in Virtutibus, quid in meritis, quo beas-*
tissimus Joannes incomparabiliter non excellat: Apostolus siquidem
in Epistolis, Evangelista in Evangelio, Prophetæ in Apocalypsi. &c. Patres.
 Audiamus Patres de Joannis virtutibus differentes: *Joannes*
innocentissimus, simplicissimus omnium erat, & ideò diligebatur.
 ita Theophylactus, super illa Verba: que in diligebat JESUS.
Dilectior à Deo ob plenitudinem Sapientie cœlestis, ita S. Bonaven-
tura. Diligebat, specialia ei dilectionis signa ostendendo præ cœte-
ris, propter munditiam Virginalem, ita Lyranus. Moysis dilectus
propter mundiciam puritatem, quia virgo est electus à Domino. ita S.
 Thomas. *Meritè dilectus à Deo, ob integratam Sacra Virginitatem, ita*
S. Bonaventura; omnes in illa verba: quem diligebat Jesus: & alia-
rum virtutum perfectionem, S. Johannis, audiatur Albertus Magnus,

cap. 13. Joannis: *Disciplinā charitatis, & mansuetudinis, & humilitati Christi, perfecte fuerat imitans. Omnes sensus moderatur, &c. tali uento alimenti ratione, ut summa pars monia vivere dunt axat posset, sacram corpus ut subfisteret conservare;* ita de jejunio & abstinentia Joannis, Surius in vita S. Joannis: *Igneam charitatem deprædicat Daimianus. ser. i. de S. Joanne: Tantum cor ejus etiam circa fratres charitatis gratiæ repletum erat, ut Sacro sanctum pectoris ejus templo, velut caminus quidam divini videretur incendii, &c.* Perfectus ergo in omni virtute Joannes, hinc à Deo dilectior, super ceteros omnes Apostolos, gratiis, & donis cumulatior. Ex hinc hoc Thematia eruo: *Qui homo est in virtute perfectior, erga eum est Deus gratiis & donis cumulat. Audiamus Scripturam: Spirituum pondator est Dominus Prov. c. 16. Etenim benedictionem dabit legislator, ibus ut de virtute in Virtutem, videbitur Deus deorum in Sion.* Canit David Ps. 83: *Multam gloriam fecit Dominus Magnificentia sua à saeculo, &c. homines divites in virtute, &c. isti in generationibus gentis sue gloriam adepti sunt, &c.* De perfecto in virtutibus inquit Salomon Prov. cap. 3: *Longitudo dierum in dextera ejus, & in sinistra illius divitiae & gloria.* Percipiamus & Patres: *Virtus gradus est ad gloriam, Virtus Mater gloria est.*

S. Bernardus scribit S. Bernardus serm. de Natal. S. Viæt. *Merces sua, Virtus non derit, Cassiodorus in Ep. Qui Major honor potuit homini esse, quam ut ad similitudinem sui factoris conderetur, & iisdem virtutum vestimentis ornaretur, quibus conditor, de quo legitur: Dominus regnavit, decorem indutus est, id est: omnium virtutum Splendore, & totius bonitatis decore, ornatus.* S. Ambrosius de dignitate hum. condit. *Non aspicitur, ex quo quis vocatus est, sed quantum operatus est.* Origenes hom. 10. in Matthæum. *Divina gratia in materiam hanc Conceptus dabo.*

CONCEPTUS I.

Post S. Petrum omnibus Apostolis præfertur S. Paulus, donis & gratiis didatur: *Rapius in tertium Cælum audivit arcana Verba, &c. 2. ad Corinth. cap. 12.* De S. Joanne Baptista inquit æterna Veritas, Matth. cap. 11: *Non surrexit major Joanne Baptista, &c.* Major hic Patriarchis, & Prophetis est, quem honoratissimo Angeli titulo Christus veneratur: *Ecce ego mitto Angelum meum ante*

ante faciem tuam, qui preparabit viam tuam ante te. eodem. S. Andreas prior est vocatus in Apostolum, quam S. Petrus, ut liquet ex verbis Joannis cap. i. Invenit hic primum fratrem suum Simonem, & dicit ei, invenimus Messiam, & adduxit eum ad Iesum. Et tamen ordine S. Andreas factus est secundus: Ut eleganter desuper S. Damianus scribit: Quid magis stupeas, in fide primus Andreas, factus est ordinis dignitate secundus. Cur quæso, Deus Paulum post Divum Petrum super omnes eyexit Apostolos? innumeris, & extraordinariis donis, ac gratiis cumulavit? Dico ideo, ob virtutum profectum: audiatur ipsem SANCTUS: Ego enim sum minimus Apostolorum, qui non sum dignus vocari Apostolus: 1. ad Corinth. c. 15. O profunda humilitas Pauli! quem Deus vas electionis intitulat; ipse se minimum, indignum deprædicat! & iterum inquit: Gratia DEI in me vacua non fuit, sed abundantius omnibus illis laboravi. Ecce Virtus ferventis & indefessi Zelus: intuere & patientiam: In laboribus plurimis, in carceribus abundantius: in plagiis supra modum: in mortibus frequenter; A Ju-dæis quinquies quadrages una minus acceper, ter virginis casus sum; semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte & die in profundo maris fui, in itineribus sapè, periculis fluminum, periculis latronū, periculis ex genere, periculis ex gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus; in labore & erumna, in vigiliis multis, in frigore & nuditate; præter illa, quæ intrinsecus sunt instantia, mea quotidiana sollicitudo omniū Ecclesiārū. 2. ad Cor. 11. Quid Joannem Juvenem grandorem effecti Patriarchis, & Prophetis? effecti virtutum perfectio: vide summam abstinentiam: Venit Joannes neq; manducans, neq; bibens. Matth. 11. vide profundissimam humilitatem: Non sum dignus solvere corrigiam calceamenti, Joan. cap. 1. Quid tandem prætulit Petrum fratre Andrea? prætulit virtutum perfectio; unam vivacissimam fidem, testem produco: Tu es Christus Filius DEI vivi, Matth. c. 16. discamus hinc, qui in virtutibus sunt perfectiores, & ditiores, hi sunt etiam donis & gratiis DEI cumulatores.

CONCEPTUS II.

Joannes cap. 5. scribit quod ad Piscinam illam prodigiosam multitudine magna languentium, cæcorum, claudorum, aridorum jacuerit
ex-

*Exspectantes aqua motum, Angelus autem Domini descendebat si-
cundum tempus in piscinam, & movebatur aqua. Quæstio est,
Quis primus sanabatur? an fortè is, qui primus advenerat, qui diu-
tius ad piscinam jacuit? minimè; Qui prior descendisset in pis-
cinam, sanus siebat. Qui ferventior, diligentior, attentior, obser-
vantior, celerior erat, hic gratia curationis fruebatur. Piscina hæc
figura est inexhausti fontis divinarum gratiarum, qui morum inte-
gritate, virtutum perfectione, intensione, opulentior est, in pietate
ferventior, in charitate ardenter, in operibus misericordiæ in-
tensior, in humilitate, profundior, in vita innocentia integrior, erga
hunc divina gratia est profusior. Videamus exemplum Matth. cap. 9.*

CONCEPTUS III.

Accessit Christum Princeps quidam, rogans, ut servaret filiam, quam desperarunt medici. Exorari se passus JESUS domum ejus pe-
tere cœpit, sed cum per viam incidisset in hæmorrhiam, primum
ejus sanguine stitit; in hoc rerum eventu tale quid observat S. Joannes
Chrysoftomus: *Cum ultima venisset, prima curata recessit;* Mulier
fluxum sanguinis passa licet tardior Princeps JESUM accessisset; Prin-
cipi tamen præponitur, prior curatur, prior gratiâ sanitatis dona-
tur, quâ causâ? Notate Auditores: Princeps **Jayrus** dictus est,
quod idem sonat, quâm *languidus*, certè languida fides, quæ pu-
tabat non posse sanare Christum Filiam, nisi ubi præsens esset cor-
pore, ac propterea dicebat: *Veni!* At mulier solo tactu curare pos-
se Christum credebat, viva, & fervens erat fides mulieris: *Dice-
bat intra se, si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero.* Pul-
chrè S. Chrysoft. desuper: *Etsi agritudine tardabatur, fide tam-
& voluntate volabat.* In fide ergo quia virtuosa magis erat mulier,
perfectior, vivacior, fuit & erga eam Christus promptior, gratifi-
candi parator; documentum, quo quis perfectior virtute, moribus
integrior, innocentior, eo largius, citius, promptius, cumulatus
Deus erga similem gratiarum dona diffundet. Vivum rei exem-
plum produco Josephum Egypti servatorem.

CONCEPTUS IV.

“ Josephum, bonus senex Jacob, filium accrescentem intulat:
Joséph Filius accrescens, Genes. 49. cap. crescens inquam; ac pro-
ficiens in virtutibus, & optimis moribus; crescens in admiranda
obedientia, qui etiam cum vita manifesto periculo, ad iussa Patris
respon-

respondet: *Prætosum*, Genes. 37. Ob invidiam fratrum se non excusans, & victimam se immolans; crescens in vita innocentia, & integritate: qui, *relieto in manibus ejus (pellucis inquam) pallio fugit*, & *egressus est foras*. Genes. cap. 39. crescens in pietate & justitia: quia 80. fermè annis cum laude toti Ægypto præfuit. Hunc Josephum, obedientissimum, castissimum, justissimum; quem Pater suus a crescentem exinde vocabat; *Augmentum intitulat quidam sacer Scriptor: n̄e dubites augmentum interpretari*. Quasi sit haec infallibilis Consequentia in Schola Christi; crescit, proficit quis in virtutibus; augebitur & divinis gratiis, ac donis; crevit in obedientia Joseph: & meruit Patrem habere Deum sibi addictissimum: *descendit cum eo in foveam, & in vinculis non dereliquit illum; donec afferret illi sceptrum Regni*. Sap. 10. Crevit in fidelitate Joseph erga Phutifar: *Et invenit gratiam Ioseph coram Domino suo, à quo præpositus omnibus gubernabat creditam sibi dominum*: Crevit Joseph in patientia, virtute, carceres & vincula innocentissime perferendo: & augmentatus est ad summos honores: *Dixit ergo ad Ioseph; Rex inquam Pharaō: Tu eris super domum meam: & ad tui oris imperium cunctus populus obediet. Uno tantum regni solio præcedam te*. *Dixitque rursum Pharaō ad Ioseph; ecce constituite super universam terram Ægypti. Tulitque annulum de manu sua, & dedit eum in manu ejus, vestivitque eum stolâ byssinâ, & collo torquem auream circumposuit. Fecitque eum ascendere super currum suum secundum; clamante pracone: ut omnes coram eo genu fleherent*. Argumentum, qui crescit in virtutibus, crescit apud Deum in gratia, proficit donorum cœlestium magnitudine.

CONCEPTUS V.

Lucas cap. 2, de Salvatore nostro scribit: Proficiebat, quomodo profecerit, dicit Suarez 3. part. quæst. 7. Exercebat majores actus modestiæ, maturitatis, prudentiæ, castitatis, pietatis, & aliarum virtutum: & sequitur: *Gratia apud Deum, & apud homines: discamus iterum: virtutum profectus, est copiosæ gratiæ certus effectus*.

N

CON-

CONCEPTUS VI.

Christus in ultima Cœna corpus suum sacratissimum inter cœtera fercula, & cœnam communem, discipulis suis manducandum tradidit; ita Matth. cap. 27. *Cœnabitibus illis accepit Iesus panem, & benedixit ac fregit, deditque discipulis suis, & ait: accipite & comedite: Hoc est corpus meum.* Sanguinem vero suum pretiosissimum, Christus Apostolis suis bibendum dedit post cœnam: ita Lucas cap. 22. *Similiter & calicem postquam cœnavit.* Quod Christus carnem suam esculentis cœteris cœnæ communis miscuerit, sanguinem verò segregârit, & servaverit, ut post cœnam propinaretur, indicio esse videtur, quod majori honore, & precio sanguinem habuerit, quam carnem; quæ hujus ratio est? Attendite quæ dicam: Dum Christus ad passionem iret, ipse met fatetur, Matth. 26. *Spiritus quidem promptus, caro autem infirma:* Hoc est: Caro pati fugiebat, declinabat, detrectabat, tormenta instantia, carni adversabantur; econtra sanguis ubertim magnâ vi & copia ex sacratissimis venis erumpet: *Fætus est sudor ejus, sicut gutta sanguinis decurrentis in terram.* Erumpet sanguis, quasi quod caro fugiebat, ille cupidissime anhelabat, pati ultrò quærebat, zelabat; sanguis ergo, qui præ carne Christi voluntatem Patris cœlestis adimplere seruebat, præ carne Christi, pati fugiente in ultima cœna honoraatur, ac colitur, majori in reverentia habetur, observatur. Iterum documentum; perfectioni, ac rei virtuosæ intensioni, certa est ac specialis donorum, & gratiarum divinarum remuneratio.

CONCEPTUS VII.

Heli summus Sacerdos, divino monitu Samuelem adhuc qua puerum Ephod vestivit. Ita 1. Reg. cap. 8. *Samuel autem ministrabat ante faciem Domini, Puer, accinctus Ephod lineo.* Theodorus scribit, Ephod vestem fuisse Sacerdotis, & non Levitæ, qualis tunc Samuel erat: quæstio exinde oritur, cur Samuel adhuc Levita, imò puer, jam sacerdotali veste, & amictu Ephod, donatur; citatus Doctor quæst. 8, respondet: *Est versimile, quod Heli, cum in Samuele florentem divinam gratiam vidisset, etiam admodum juvenem eo honore impetravit.* Samuel adhuc puer, & initians Levitæ, tamen

tamen in Spiritualibus, & Ecclesiasticis functionibus perfectissimus jam erat; timebat Deum summoperè; colebat intensissimè, vivebat innocentissimè. Hunc ergo tam virtuosum juvenem, Heli jam vestit sacerdotaliter; indicans: virtutum, & morum gradus, summo quoque gradu gratiarum, & divinorum copiis præmiare Deum.

Matthæus Baldanus eques Lucensis, ut refert Hieronymus *Epilogus*, Ruscellius lib. symbol. Symboli loco pinxit sibi cornicopium dives opibus, eas largiter super rosam centifoliorum effundens; hac inscriptione: *perfectis abunde*. Cornicopium hoc, divina est bonitas, inexhaustus gratiarum Oceanus, Rosa centifoliorum, sunt in virtute proficientes, in vita innocentia gradientes, super hos cornicopium gratiarum largiter, & prodigiosè effundit divina Bonitas. Ut & nos exinde thesauros gratiarum capiamus, perfectio- ni virtutum, & vitae innocentiae studeamus.

Amen.

N 2 IN